

Chambre des représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1998 - 1999 (*)

26 AVRIL 1999

PROPOSITION DE LOI

**visant à promouvoir la création
de sociétés civiles de
groupements forestiers**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET DU BUDGET (1)

PAR
M. Jef TAVERNIER

(1) Composition de la commission :
Président : M. Didden (M.).

A. — Titulaires	B. — Suppléants
C.V.P. MM Didden, Leterme, Pieters, Mme Van Haesendonck.	M. Ansoms, Mme D'Hondt, MM. Eyskens, De Crem, Vanpoucke.
P.S. MM. Demotte, Dufour, Moriau.	MM. Canon, Delizée, Henry, Meureau.
V.L.D. MM. Daems, De Grauwe, Desimpel.	MM. Huts, Lano, Van Aperen, van den Abeelen.
S.P. MM. Schoeters, Suykens.	MM. Schellens, Van Gheluwe, Mahassine.
P.R.L.- Mme Cornet, M. Reynders.	MM. de Donnée, Maingain, Michel.
F.D.F.	
P.S.C. M. Arens.	MM. Fournaux, Gehlen.
VI. M. Huysentruyt.	Mme Colen, M. Van den Eynde.
Blok	
Agalev/M. Tavernier.	MM. Detienne, Viseur.
Ecolo	

C. — Membre sans voix délibérative

V.U. M. Olaerts.

Voir:

- 1397 - 97 / 98:

- N° 1: Proposition de loi de MM. Arens, Demotte et Didden.
- N° 2: Amendements.

Voir aussi :

- N° 4: Texte adopté par la commission.

(*) Cinquième session de la 49ème législature

Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1998 - 1999 (*)

26 APRIL 1999

WETSVOORSTEL

**ter bevordering van de oprichting
van burgerlijke bosgroeperings-
vennootschappen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE FINANCIËN EN DE BEGROTING(1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER Jef TAVERNIER

(1) Samenstelling van de commissie :
Voorzitter : de heer Didden (M.).

A. — Vaste leden	B. — Plaatsvervangers
C.V.P. HH. Didden, Leterme, Pieters, Mevr. Van Haesendonck.	H. Ansoms, Mevr. D'Hondt, HH. Eyskens, De Crem, Vanpoucke.
P.S. HH. Demotte, Dufour, Moriau.	HH. Canon, Delizée, Henry, Meureau.
V.L.D. HH. Daems, De Grauwe, Desimpel.	HH. Huts, Lano, Van Aperen, van den Abeelen.
S.P. HH. Schoeters, Suykens.	HH. Schellens, Van Gheluwe, Mahassine.
P.R.L.- Mevr. Cornet, H. Reynders.	HH. de Donnée, Maingain, Michel.
F.D.F.	
P.S.C. H. Arens.	HH. Fournaux, Gehlen.
VI. H. Huysentruyt.	Mevr. Colen, H. Van den Eynde.
Blok	
Agalev/H. Tavernier.	HH. Detienne, Viseur.
Ecolo	

C. — Niet-stemgerechtigd lid

V.U. H. Olaerts.

Zie:

- 1397 - 97 / 98:

- N° 1: Wetsvoorstel van de heren Arens, Demotte en Didden.
- N° 1: Amendementen.

Zie ook :

- N° 4: Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vijfde zitting van de 49ste zittingsperiode

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné cette proposition de loi au cours de ses réunions du 8 décembre 1998 et du 20 avril 1999.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF D'UN DES AUTEURS

M. Arens fait observer que sa proposition de loi vise la création de sociétés civiles de groupements forestiers. Elle vise principalement à freiner la parcellisation de la forêt privée (par dévolution successorale). L'orateur estime que pour assurer une gestion économique, écologique et sociale d'une forêt, il est indispensable que cette gestion couvre des parcelles d'une étendue suffisante. Dans la commune dont il est le bourgmestre, *M. Arens* a déjà organisé un groupement forestier dans ce but.

L'objectif recherché par la proposition est de permettre, sans qu'il en résulte un alourdissement de la fiscalité, le maintien et la reconstitution de massifs forestiers suffisamment étendus pour garantir une gestion intensive, équilibrée et durable. Cette proposition instaure un régime particulier d'imposition des revenus d'un groupement forestier afin qu'ils soient assimilés aux revenus du patrimoine privé malgré le caractère sociétal découlant de la mise en place de la structure proposée. Pour de plus amples détails, l'intervenant renvoie aux développements de sa proposition de loi (cf. Doc. n° 1397/1, pp. 1 à 3).

Il souligne enfin que la proposition de loi ne vise pas spécifiquement les grands propriétaires forestiers. De plus en plus de petits épargnants sont intéressés par la forêt, plus par esprit écologique que pour en retirer un profit.

II. — DISCUSSION

Le ministre des Finances précise que l'administration fiscale ne formule aucune objection à l'encontre de la proposition à l'examen. Elle s'attend même à ce que la loi proposée génère quelques recettes supplémentaires pour le Trésor.

Un problème peut toutefois se poser au regard du droit civil: la proposition entend créer une nouvelle forme de société civile sans toutefois en régler le fonctionnement (mode de constitution, de dissolution, exercice du droit de vote, désignation des administrateurs, etc.).

M. Arens précise que, dans ces matières, les règles du droit civil sont applicables par analogie aux sociétés de groupements forestiers. Ce sont des sociétés civiles qui poursuivent un but commercial; seul leur régime fiscal est différent.

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 8 december 1998 en 20 april 1999.

I. — INLEIDING VAN EEN DER INDIENERS

De heer Arens geeft aan dat zijn wetsvoorstel de oprichting beoogt van burgerlijke bosgroeperingsvennootschappen. Het is vooral bedoeld om de versnippering van het privé-bos (door erfopvolging) tegen te gaan. Om een economisch, ecologisch en sociaal beheer van een bos te waarborgen, is het volgens hde spreker volstrekt noodzakelijk dat het beheer over voldoende uitgestrekte kavels gaat. In de gemeente waarvan hij de burgemeester is heeft de heer Arens met dit doel reeds een bosgroepering georganiseerd.

Zonder te leiden tot een verzwaring van de fiscaliteit heeft het voorstel tot doel het behoud en de wederopbouw mogelijk te maken van voldoende uitgestrekte bosgebieden teneinde een intensief, evenwichtig en duurzaam beheer te waarborgen. Het voert een bijzonder aanslagstelsel in op de inkomsten van een bosgroepering om die gelijk te stellen met inkomsten uit een privé-patrimonium, ondanks het vennootschappelijk karakter dat uit de voorgestelde structuur voortvloeit. Voor meer bijzonderheden verwijst de spreker naar de toelichting van zijn voorstel (cfr. Stuk nr. 1397/1, blz. 1-3).

Hij beklemtoont tenslotte dat het wetsvoorstel niet specifiek voor de grote beseigenaars is bedoeld. Meer en meer hebben ook kleine spaarders belangstelling voor het bos, eerder uit een ecologisch dan uit een financieel oogpunt.

II. — BESPREKING

De minister van Financiën geeft aan dat de belastingadministratie geen bezwaar heeft tegen het voorstel. Zij verwacht zelfs een geringe bijkomende opbrengst voor de Schatkist.

Op het vlak van het burgerlijk recht kan er echter wel een probleem rijzen: het voorstel creëert immers een nieuwe vorm van burgerlijke vennootschap zonder evenwel de werking (wijze van oprichting, van ontbinding, uitoefening van stemrecht, aanwijzing van bestuurders...) ervan te regelen.

De heer Arens geeft aan dat in deze materies de regels van het burgerlijk recht op de bosgroeperingen van overeenkomstige toepassing zijn. Het zijn burgerlijke vennootschappen met een commercieel doel; enkel hun fiscaal regime is anders.

M. Tavernier partage cet avis.

Le ministre estime qu'il s'agit de sociétés commerciales à but limité. En d'autres termes, la loi proposée vise à créer une catégorie particulière de sociétés civiles.

*
* *

Au cours de la réunion du 20 avril 1999, *le gouvernement* présente 5 amendements (Doc. n°1397/2) tendant respectivement à remplacer les articles 2 à 5 de la proposition de loi par de nouvelles dispositions et à insérer un nouvel article 6.

Le ministre des Finances indique que la proposition de loi initiale, qui prévoit la création de groupements forestiers réunissant plusieurs propriétaires en qualité d'associés ou actionnaires nominatifs de sociétés civiles ayant adopté la forme d'une société commerciale, déroge aux règles communes des impôts sur les revenus à un double titre :

- elle soustrait ces sociétés à l'impôt des sociétés (ISoc.), pour leur appliquer un régime de transparence fiscale, comme c'est déjà le cas notamment pour les sociétés agricoles (sauf option pour l'ISoc.) et pour les groupements d'intérêt économique, conformément à l'article 29, CIR 92;

- elle impose les revenus dans le chef des membres du groupement (associés ou actionnaires) comme des revenus de capitaux et de biens mobiliers (par exemple, les revenus des placements du groupement), des revenus immobiliers (le revenu cadastral) ou des revenus divers (par exemple, chasse, pêche ou opérations occasionnelles quelconques visées à l'article 90, 1°, CIR 92) suivant leur propre nature, alors que l'article 29 traite exclusivement des bénéfices ou profits des membres.

Comme telle, la proposition de loi souffre d'imperfections techniques et ne contient pas toutes les garanties pour prévenir des abus (exploitation commerciale ou industrielle sous forme sociétaire et qui serait néanmoins soumise à un régime d'imposition plus favorable, ne frappant pas les bénéfices).

En effet, si les revenus tirés de la gestion d'une parcelle boisée à titre privé ne sont pas taxables à titre de bénéfices (par exemple, la coupe d'arbres à maturité et la replantation peuvent être considérés, suivant les circonstances, comme des actes de gestion du patrimoine privé échappant à l'impôt sur les

De heer Tavernier is het daarmee eens.

Volgens *de minister* gaat het om burgerlijke vennootschappen met een beperkt doel. Er wordt m.a.w. een bijzondere categorie van burgerlijke vennootschappen in het leven geroepen.

*
* *

Op de vergadering van 20 april 1999 dient *de regering* 5 amendementen (Stuk nr. 1397/2) in, die er respectievelijk toe strekken de artikelen 2 tot 5 van het wetsvoorstel door nieuwe bepalingen te vervangen en een nieuw artikel 6 in te voegen.

De minister van Financiën geeft aan dat het oorspronkelijke wetsvoorstel, dat in de oprichting voorziet van bosgroeperingen waarin verscheidene eigenaars worden samengebracht als vennoten of nominatieve aandeelhouders van burgerlijke vennootschappen die de vorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, op twee punten afwijkt van de gemene regels inzake inkomstenbelastingen:

- het onttrekt die vennootschappen aan de vennootschapsbelasting (Ven.B.) om er een stelsel van fiscale transparantie op toe te passen, zoals dat, overeenkomstig artikel 29, WIB 92, met name al het geval is voor de landbouwvennootschappen (behalve indien ze voor de heffing van de Ven.B. hebben gekozen) en voor de economische samenwerkingsverbanden;

- het belast de inkomsten van de leden van de groepering (vennoten of aandeelhouders), naargelang van hun eigen aard, als inkomsten uit kapitaal en roerende goederen (bijvoorbeeld de inkomsten uit de beleggingen van de groepering), als onroerende inkomsten (het kadastraal inkomen) of als diverse inkomsten (bijvoorbeeld jacht, visvangst of de in artikel 90, 1°, WIB 92, bedoelde allerlei occasionele verrichtingen), terwijl artikel 29 alleen betrekking heeft op de winsten of baten van de leden.

Het wetsvoorstel vertoont als dusdanig technische onvolmaaktheden en bevat niet alle garanties om misbruiken te voorkomen (commerciële of industriële exploitatie in de vorm van een vennootschap die dan zou zijn onderworpen aan een voordeliger belastingstelsel, dat niet de winsten treft).

Terwijl de inkomsten uit het persoonlijk beheer van een bebost perceel niet als winsten kunnen worden belast (het omhakken van kaprijpe bomen en de nieuwe aanplanting kunnen naargelang van de omstandigheden worden beschouwd als aan de inkomstenbelasting ontsnappende handelingen van

revenus ou comme des revenus divers), les revenus de l'exploitation systématique sont normalement taxables sous le régime des bénéfices (revenus professionnels), en l'occurrence ceux de l'exploitation forestière.

Il convient donc d'éviter l'évasion d'une catégorie de revenus vers les autres.

Les amendements du gouvernement sont essentiellement destinés à éviter ces abus. Ainsi, l'article 3, tel que remplacé par l'amendement n°2 du gouvernement, prévoit que pour leur assujettissement aux impôts sur les revenus, les groupements forestiers sont considérés comme dénués de la personnalité juridique, lorsque les conditions suivantes sont remplies :

1° les actions ou parts nominatives sont détenues uniquement par des personnes physiques, afin d'assurer la taxation effective des membres par transparence;

2° les parcelles cédées ou apportées au groupement forestier ne peuvent avoir été affectées à l'exercice d'une activité professionnelle avant son apport ou son aliénation au profit du groupement. En outre, les nouvelles dispositions proposées ne s'appliqueront qu'aux sociétés nouvellement constituées (cf l'article 6, tel qu'inséré par l'amendement n°5 du gouvernement);

3° les revenus recueillis par le groupement forestier s'intègrent dans le cadre exclusif de la gestion normale du patrimoine privé;

4° le groupement forestier ne peut accorder ni percevoir aucun avantage anormal ou bénévole.

L'article 5, tel que remplacé par l'amendement n°4 du gouvernement, dispose que le groupement forestier est assujéti à l'impôt des sociétés à partir du premier jour de la période imposable au cours de laquelle soit l'agrément lui est retiré, soit une des conditions précitées n'est plus remplie. Dans ce cas, le prélèvement sur les réserves constituées antérieurement sera évidemment taxable. Cela vaut aussi pour les réserves non exprimées au moment du passage en société.

Enfin, le ministre signale que conformément à l'article 2, tel que remplacé par l'amendement n°1 du gouvernement, le groupement forestier doit être agréé par le ministre des Finances sur avis du ministre de la région concernée qui a les forêts dans ses attributions.

beheer van het privé-vermogen of als diverse inkomsten), zijn de inkomsten uit de systematische exploitatie immers normaal belastbaar als winsten (beroepsinkomen), namelijk die uit exploitatie van het bos.

Het komt er dus op aan te vermijden dat wordt overgestapt van een categorie van inkomsten naar de andere.

De amendementen van de regering hebben in hoofdzaak tot doel die misbruiken te voorkomen. Zo voorziet het bij regeringsamendement nr. 2 vervangen artikel 3 erin dat de bosgroeperingen voor hun onderwerping aan de inkomstenbelasting worden geacht geen rechtspersoonlijkheid te bezitten, wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° de aandelen of deelbewijzen op naam zijn uitsluitend in het bezit van natuurlijke personen, opdat de daadwerkelijke belasting van de leden dankzij de transparantie verzekerd is;

2° de door de bosgroepering afgestane percelen of die welke erin zijn ingebracht mogen vóór de inbreng of de verwijdering ten bate van de groepering nooit bestemd zijn geweest voor de uitoefening van een beroepswerkzaamheid. Bovendien zullen de nieuwe voorgestelde bepalingen alleen op de nieuw opgerichte vennootschappen van toepassing zijn (zie het bij regeringsamendement nr. 5 ingevoegde artikel 6);

3° de door de bosgroepering verkregen inkomsten kaderen uitsluitend in het normale beheer van een privé-vermogen;

4° de bosgroepering mag geen enkel abnormaal of goedgunstig voordeel toekennen of verkrijgen.

Artikel 5, zoals het wordt vervangen bij amendement nr. 4 van de regering, bepaalt dat de bosgroeperingsvennootschap aan de vennootschapsbelasting is onderworpen met ingang van de eerste dag van het belastbaar tijdperk waarin haar erkenning wordt ingetrokken, dan wel zo aan een van de voormelde voorwaarden niet langer is voldaan. In dat geval is de opneming uit de voorheen gevormde reserves uiteraard belastbaar; hetzelfde geldt voor de reserves die niet werden aangegeven op het ogenblik dat een vennootschapsvorm werd aangenomen.

Tot slot stipt de minister aan dat de bosgroeperingsvennootschap overeenkomstig artikel 2 (zoals vervangen bij amendement nr. 1 van de regering) moet worden erkend door de minister van Financiën, na advies van de voor de bossen bevoegde minister van het betrokken gewest.

Le ministre déclare s'être assuré auprès de la Région wallonne, qui est la région principalement concernée, de ce que les mesures proposées répondent à une réelle attente du milieu forestier.

En réponse à une question de *M. Schoeters*, le *ministre* indique que la Région flamande n'a pas été consultée en la matière. Elle pourra de toute manière refuser d'appliquer les présentes dispositions en ne donnant pas son accord pour l'octroi de tels agréments.

*
* *

L'article 1er est adopté à l'unanimité.

Les amendements n°s 1 à 4 du gouvernement, visant respectivement à remplacer les articles 2 à 5, sont adoptés à l'unanimité.

L'amendement n° 5 du gouvernement visant à insérer un nouvel article 6 est adopté par un vote identique.

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été amendée, est adoptée à l'unanimité.

Le rapporteur,

J. TAVERNIER

Le président,

M. DIDDEN

De minister verklaart dat hij er zich bij het Waalse Gewest, het gewest dat terzake de eerste betrokken partij is, heeft van vergewist dat de voorgestelde maatregelen tegemoet komen aan een reële verwachting van de bosbouwsector.

In antwoord op een vraag van *de heer Schoeters* geeft *de minister* aan dat het Vlaams Gewest in dat verband niet werd geraadpleegd. Dat gewest kan hoe dan ook weigeren om de voorliggende bepalingen toe te passen door niet in te stemmen met de toekenning van dergelijke erkenningen.

*
* *

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen.

De amendementen nrs. 1 tot 4 van de regering, die er respectievelijk toe strekken de artikelen 2 tot 5 van het wetsvoorstel te vervangen, worden eenparig aangenomen.

Amendement nr. 5 van de regering, dat ertoe strekt een artikel 6 (*nieuw*) in te voegen, wordt aangenomen met dezelfde stemuitslag.

Het gehele aldus geamendeerde wetsvoorstel wordt eenparig aangenomen.

De rapporteur,

J. TAVERNIER

De voorzitter,

M. DIDDEN